Eesti Uuringukeskus

Rahulolu Tallinna linna juhtimisega 2017

Tellija: Tallinna Linnakantselei

Töö teostaja: Eesti Uuringukeskus OÜ

27.02.2017

SISUKORD

KOKKUVÕTE **3**

METOODIKA **3**

UURINGU EESMÄRK 4
VALIMI KIRJELDUS 4
UURINGU LÄBIVIIMISE PROTSESS 6
ANDMETÖÖTLUS 6

TULEMUSED **7**

1. HINNANGUD TALLINNA LINNAJUHTIDE TÖÖÜLESANNETEGA TOIMETULEKULE 7
2. TALLINNA LINNAJUHTIDE TUNTUS 9
3. TALLINNA LINNAJUHTIDE TOIMETULEK LINLASTE HUVIDE ESINDAMISE JA KAITSMISEGA 10
4. HÄÄLETAMINE LINNAVOLIKOGU VALIMISTEL 12

LISA **14**

KOKKUVÕTE

- ✓ Antud uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade Tallinna linnajuhtide ja linnaosavanemate tuntusest ja Tallinna elanike hinnangutest nende tegevusele.
- ✓ Uuringus osales kokku 800 Tallinna elanikku, kelle vanus oli vähemalt 16 eluaastat. Valimi ülesehitus vastab Tallinna elanike struktuurile soo, vanuse ja rahvuse lõikes.
- ✓ Tallinna linna juhtimisorganite ülesannetega toimetulekut hinnatakse enamjaolt pigem heaks kui halvaks.
- ✓ Kõige kõrgemalt hinnatakse Tallinna juhtimisorganitest oma linnaosa valitsuse tööd.
- ✓ Kõige tuntumaks linnajuhiks osutus Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart, järgnesid ajutiselt linnapea ülesandeid täitev abilinnapea Taavi Aas ning abilinnapea Kalle Klandorf.
- ✓ Tallinlaste hinnangul on saanud nende huvide esindamise ja kaitsmisega kõige paremi hakkama Lasnamäe linnaosa vanem Maria Jufereva. Väga heaks peeti pea samal määral ka abilinnapea Mihhail Kõlvarti tööd.
- ✓ Vähemalt viiendik tallinlastest pidas väga heaks ka abilinnapea Merike Martinsoni ja Kristiine linnaosa vanema Vadim Belobrovtsevi tööd linlaste huvide esindamisel ja katsmisel.
- ✓ Kõige kriitilisemad olid tallinlased linnavolikogu esimehe Kalev Kallo ja abiesimehe Lauri Laatsi linlaste huvide esindamise ja kaitsmise suhtes.
- ✓ Kui linnavolikogu valimised toimuksid järgmisel pühapäeval, koguks ülekaalukalt enim hääli Eesti Keskerakond, kelle poolt hääletaks 40% tallinlastest. Järgnesid Eesti Reformierakond osakaaluga 11% ja Sotsiaaldemokraatlik Erakond osakaaluga 8%. Eesti Konservatiivne Rahvaerakond saaks 5% häältest ning ülejäänud erakondade häältesaak jääks alla 5%.
- ✓ Enam kui viiendik vastajatest ei osanud oma eelistust küsitlemise hetkel välja tuua ning valima ei kavatse minna 5% tallinlastest.

METOODIKA

Uuringu eesmärk

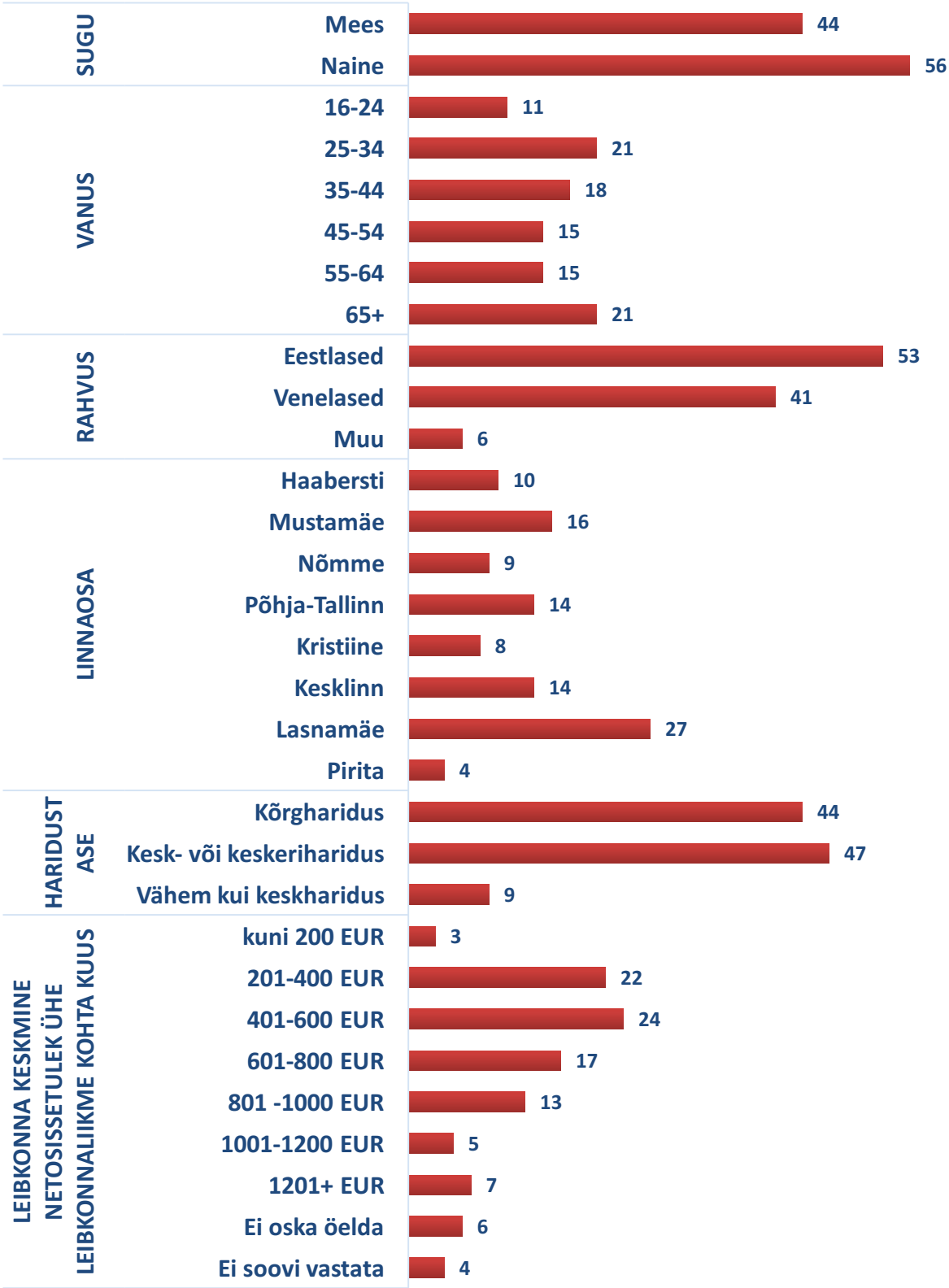
Uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade Tallinna linnajuhtide ja linnaosavanemate tuntusest ja Tallinna elanike hinnangutest nende tegevusele.

Valimi kirjeldus

Uuringus osales kokku 800 Tallinna elanikku, kelle vanus oli vähemalt 16 eluaastat. Valimi ülesehitus vastab Tallinna elanike struktuurile soo, vanuse ja rahvuse lõikes. Igas linnaosas küsitleti vähemalt 70 vastajat, vähendades proportsionaalselt suuremate linnaosade vastajate arvu. Tulemuste esitamisel linna tasandil on andmed kaalutud vastavusse linnaosade tegeliku osakaaluga.

Järgnevalt on esitatud vastajate jaotus sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes (Joonis 1).

Naisi oli valimis enam kui mehi ja eestlasi rohkem kui mitte-eestlasi, vanusegruppidest olid suurima esindatusega 25-34-aastased ning 65-aastased ja vanemad, hariduse koha pealt kesk- või keskeriharidusega inimesed. Linnaosade lõikes oli enim vastajaid Lasnamäelt. Keskmise netosissetuleku osas ühe leibkonnaliikme kohta kuus moodustasid kõige suurema osakaaluga grupi vastajad, kelle puhul oli see 401-600 eurot kuus.

Joonis 1. Vastajate jaotus sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes (%).

Uuringu läbiviimise protsess

Uuringu läbiviimisel võeti aluseks Tellija poolt koostatud ankeet. Küsitluses kasutati valikvastustega küsimusi, vastata sai nii eesti kui vene keeles.

Andmete kogumiseks kasutati uuringumeetodina telefoniküsitlust, mille läbiviijaks oli andmekogumisettevõte Norstat Eesti AS. Küsitlus toimus perioodil 6.-21.02.2017.

Keskmine intervjuu pikkus oli 8 minutit.

800 lõpetatud intervjuu läbiviimiseks tehti kokku 16 914 telefonikõnet, mis jagunesid järgnevalt:

Kõnede statistika	**N**	**%**
Lõpetatud intervjuu	800	5
Lõpetamata intervjuu	125	1
Keeldumine	2738	16
Ei kuulu sihtrühma (nt valest vanusest, soost; ei ole Tallinna registreeritud elanik vms)	5617	33
Sobivat vastajat ei ole uuringu perioodi jooksul kodus	134	1
Ei saa osaleda tulenevalt füüsilisest/vaimsest põhjusest (nt purjus, dementne, vaimselt ebastabiilne jms)	84	0
Keelebarjäär	12	0
Numbrile ei vastatud (põhjus teadmata)	7221	43
Tehnilised äralangemised (nt vale number jms)	183	1
KOKKU tehtud kõnede arv	16 914	100

Keeldumiste põhjused	**N**	**%**
Pole aega, intervjuu liiga pikk	661	24
Põhimõtteline keeldumine	312	11
Teema ei huvita	1239	45
Lõpetab kõne, põhjus teadmata	526	19
KOKKU	2738	100

Andmetöötlus

Enne andmete analüüsimist viidi läbi kvaliteedikontroll.

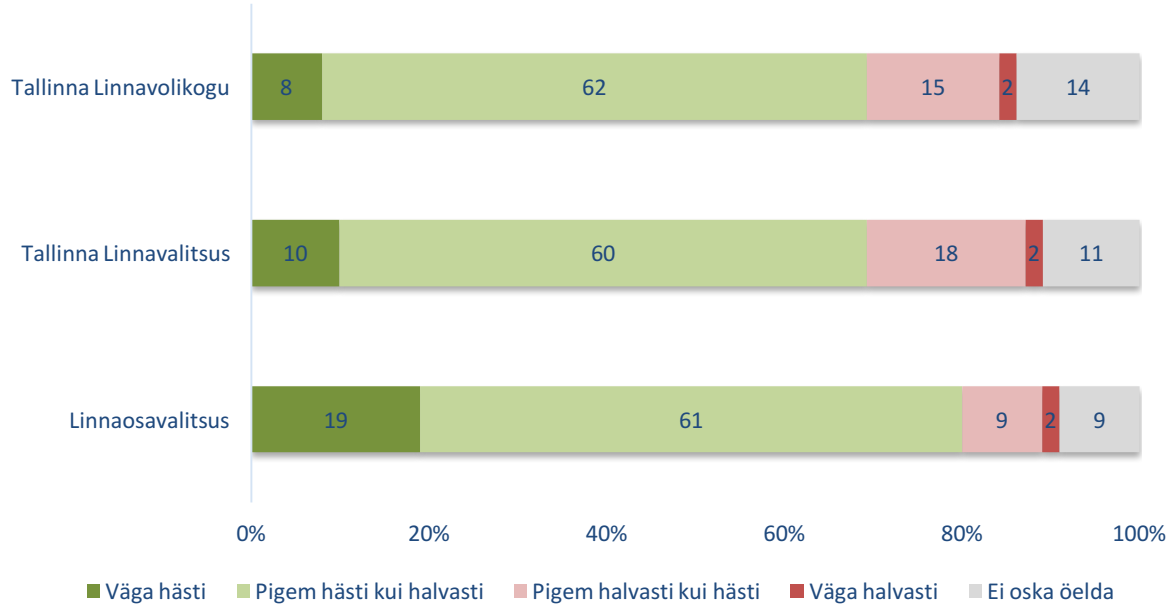
Küsitlustulemuste töötlemiseks kasutati andmetöötluspakette *MS Excel* ja *SPSS*. Statistilist olulisust mõõdeti Hii-ruut testidega. Joonistel jm toodud andmed on ümardatud arvutiprogrammi poolt ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati veidi alla või üle 100%.

TULEMUSED

1. Hinnangud Tallinna linnajuhtide tööülesannetega toimetulekule

Esmalt uuriti kõigilt vastajatelt, kuidas on nende arvates tulnud oma ülesannetega toime Tallinna Linnavolikogu, Tallinna Linnavalitsus ja nende linnaosa valitsus.

Tallinna linna juhtimisorganite ülesannetega toimetulekut hinnatakse enamjaolt (ligi 60% ulatuses) pigem heaks kui halvaks. Kõige kõrgemalt hinnatakse sealjuures oma linnaosa valitsuse tööd, mille ülesannetega toimetulekut pidas väga heaks ligi viiendik, samas kui negatiivse hinnangu andis vaid veidi üle kümnendiku tallinlastest (Joonis 2). Tallinna Linnavalitsus saab oma ülesannetega väga hästi hakkama kümnendiku ning tuleb nendega pigem või väga halvasti toime viiendiku tallinlaste hinnangul. Tallinna Linnavolikogu puhul on mõlemad toodud osakaalud veidi madalamad ning samas on enim vastajaid, kes ei oska selle tööle hinnangut anda. Positiivne on kindlasti see, et kõigi juhtorganite puhul on vaid 2% ulatuses neid, kes peavad nende toimetulekut oma tööülesannetega väga halvaks.

Joonis 2. Hinnangud linnavolikogu, linnavalitsuse ja linnaosavalitsuse ülesannetega toimetulekule, 2017 (%).

Vanuse lõikes olid **Tallinna Linnavolikogu** tegevuse suhtes olid kõige positiivsemalt meelestatud 65-aastased ja vanemad tallinlased, kuid samuti 55-64-aastased ning noorim, 16-24-aastaste vanusegrupp. **Tallinna Linnavalitsust** pidasid oma ülesannetega hästi toimetulevaks enim 55-aastased ja vanemad Tallinna elanikud. Nii linnavolikogu kui linnavalitsuse tegevuse suhtes kõige kriitilisem oli aga 25-34-aastaste vanusegrupp.

Hinnangutes **linnavolikogu** tegevusele oli **meeste** hulgas veidi enam nii kriitilisi kui positiivseid, samas kui **linnavalitsuse** ülesannetega toimetulekut hindasid **mehed naistest** mõnevõrra kõrgemalt. **Naiste seas** oli samas mõlema juhtorgani puhul enam neid, kes ei osanud nende tegevusele hinnangut anda.

Leibkonna sissetuleku lõikes oli nii linnavolikogu kui linnavalitsuse tööle enim positiivseid hinnanguid andnuid nende seas, kelle netosissetulek ühe leibkonna liikme kohta kuus on kuni 400 eurot, samas kui ühe liikme kohta üle 800 euro kuus teenivate leibkondade liikmetest vastajad olid mõlema juhtorgani töö osas madalama sissetulekuga gruppidega võrreldes oluliselt kriitilisemad.

Linnaositi esines olulisi erinevusi hinnangutes **Tallinna Linnavalitsuse** tööle, mida hindasid keskmisest oluliselt kõrgemalt eelkõige **Lasnamäe**, aga ka **Põhja-Tallinna** elanikud, samas kui teistest linnaosadest märkimisväärselt kriitilisemalt meelestatud olid selles osas **Pirita** elanikud.

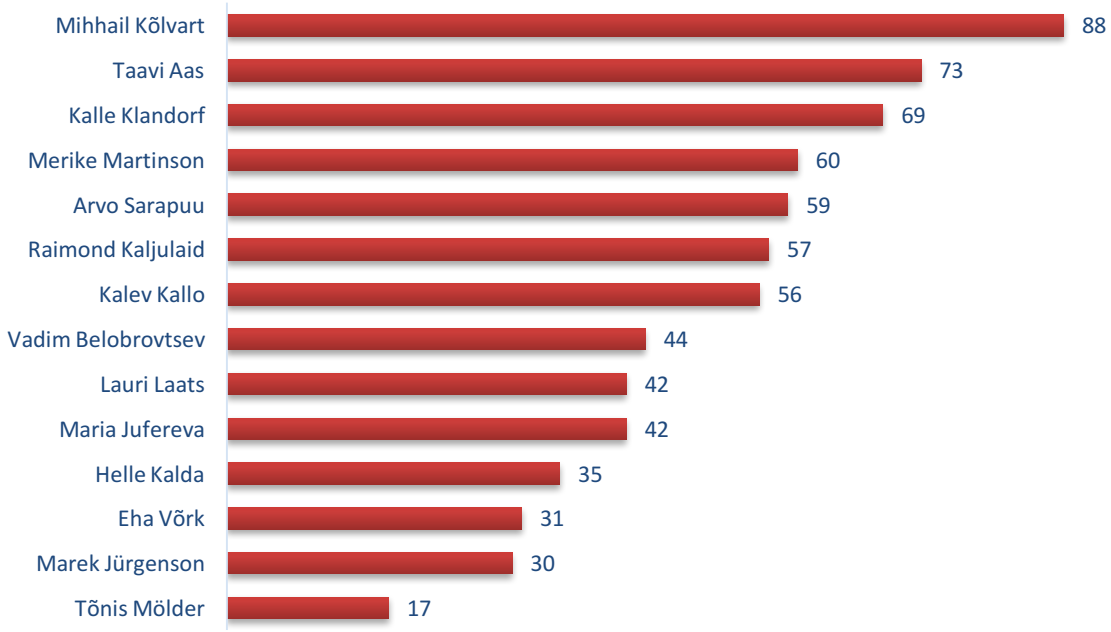
Mitte-eestlaste hinnangud olid nii linnavolikogu, linnavalitsuse kui linnaosa valitsuse tööülesannetega toimetulekule oluliselt positiivsemad kui eestlastel.

Hinnangud **oma linnaosa valitsuse** tööle eristusid lisaks rahvusele ka **hariduse osas,** kus **vähem kui keskharidust** omavas tallinlaste segmendis oli teiste gruppidega võrreldes oluliselt vähemal määral negatiivselt meelestatuid ning samas suurim nende vastajate osakaal, kes ei osanud antud juhtorgani tööle hinnangut anda.

2. Tallinna linnajuhtide tuntus

Tallinna linnajuhtide tuntuse hindamiseks loeti vastajatele ette linnavolikogu juhtide, linnavalitsuse liikmete ja linnaosade juhtide nimesid ning küsiti, keda neist isikutest nad teavad või kelle tegevusest on midagi kuulnud.

Kõige tuntumaks linnajuhiks osutus Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart, keda teadis veidi alla 90% tallinlastest, järgnesid ajutiselt linnapea ülesandeid täitev abilinnapea Taavi Aas (73%) ning abilinnapea Kalle Klandorf (69%) (Joonis 3). Enam kui pooled tallinlased olid kuulnud ka abilinnapeadest Merike Martinsonist (60%) ja Arvo Sarapuust (59%), Põhja-Tallinna linnaosa vanemast Raimond Kaljulaidist (57%) ja linnavolikogu esimehest Kalev Kallost (56%). Tallinlaste seas kõige vähem tuntuks osutus aga Pirita linnaosa vanem Tõnis Mölder (17%).

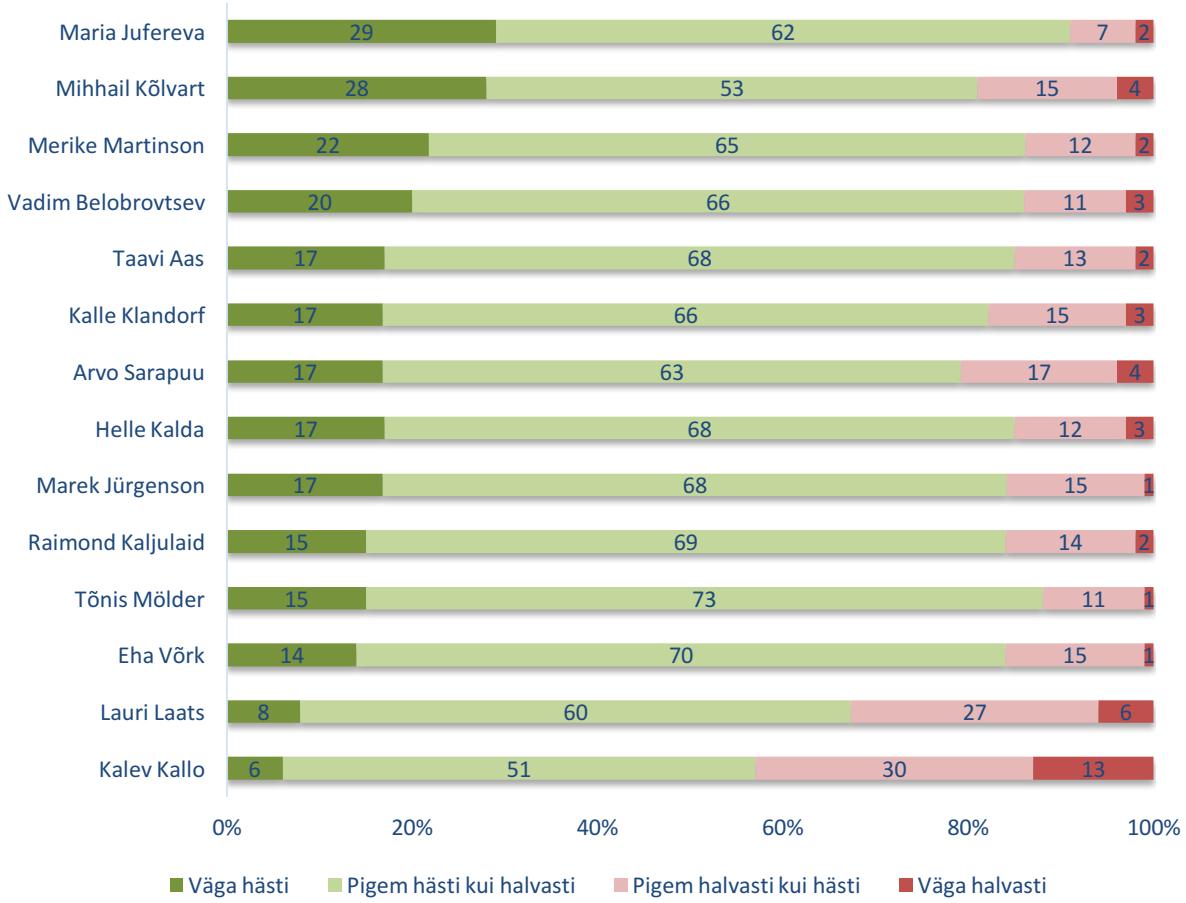
Joonis 3. Linnajuhtide tuntus (teatakse, ollakse kuulnud), 2017 (%).

3. Tallinna linnajuhtide toimetulek linlaste huvide esindamise ja kaitsmisega

Nende Tallinna linnajuhtide puhul, keda vastajad teadsid, paluti hinnata ka seda, kuidas nad on tulnud toime linlaste huvide esindamise ja kaitsmisega. Erinevate linnajuhtide osas oli siiski 19-44% ulatuses vastajaid, kes vaatamata sellele, et nad olid antud linnajuhist midagi kuulnud, ei osanud tema tööülesannetega toimetulekule hinnangut anda. Viimased on järgnevast analüüsist välja jäetud.

Tallinlaste hinnangul on saanud nende huvide esindamise ja kaitsmisega kõige paremi hakkama Lasnamäe linnaosa vanem Maria Jufereva, kelle puhul leidis ligi 30% vastajatest, et ta on tulnud sellega toime väga hästi ning üle 60%, et pigem hästi kui halvasti (Joonis 3). Väga heaks peeti pea samal määral ka abilinnapea Mihhail Kõlvarti tööd, kuid Maria Juferevaga võrreldes oli tema puhul ligi poole enam neid, kes leidsid, et ta on linlaste huvide esindamise ja kaitsmisega kas väga halvasti (4%) või pigem halvasti kui hästi hakkama saanud (15%).

Vähemalt viiendik tallinlastest pidas väga heaks ka abilinnapea Merike Martinsoni ja Kristiine linnaosa vanema Vadim Belobrovtsevi tööd. Kõige kriitilisemad oldi aga linnavolikogu esimehe Kalev Kallo ja abiesimehe Lauri Laatsi linlaste huvide esindamise ja kaitsmise suhtes. 13% tallinlaste arvates on Kalev Kallo tulnud antud ülesannetega toime väga halvasti ning 30% hinnangul pigem halvasti kui hästi. Lauri Laatsi puhul olid vastavad osakaalud 6 ja 27 protsenti.

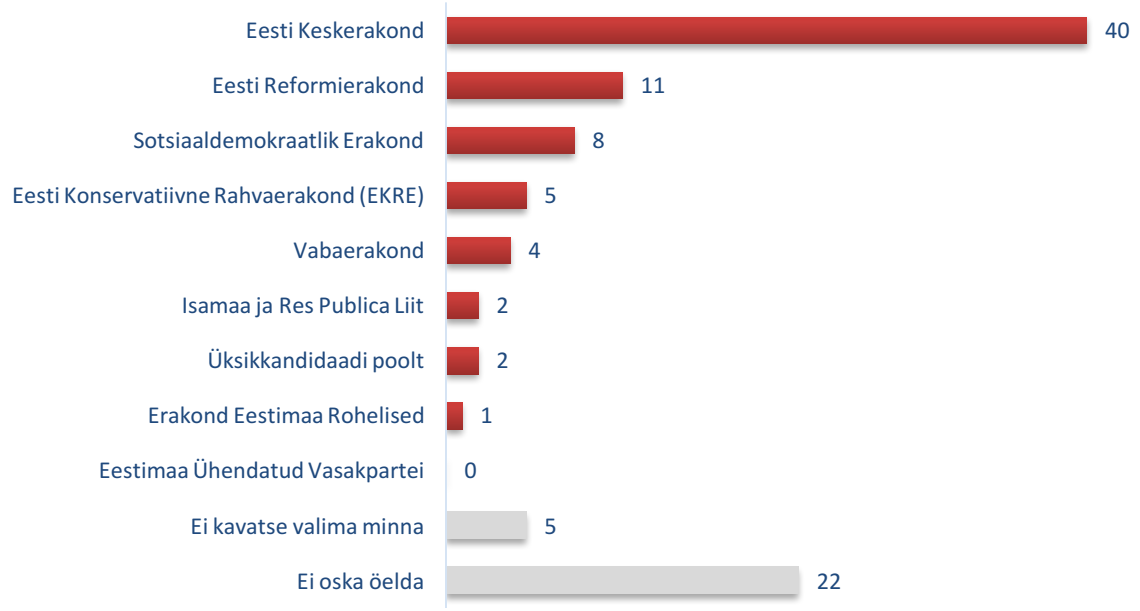

Joonis 3. Hinnangud linnajuhtide toimetulekule linlaste huvide esindamise ja kaitsmisega, 2017 (%).

4. Hääletamine linnavolikogu valimistel

Lisaks linnajuhtide tööga rahulolule uuriti tallinlastelt ka seda, millise erakonna kandidaadi poolt nad kõige tõenäolisemalt hääletaksid, kui linnavolikogu valimised toimuksid järgmisel pühapäeval. Selgus, et ülekaalukalt enim hääli koguks sel juhul Eesti Keskerakond, kelle poolt hääletaks 40% tallinlastest. Järgnesid Eesti Reformierakond (11%) ja Sotsiaaldemokraatlik Erakond (8%), Eesti Konservatiivne Rahvaerakond saaks 5% häältest ning ülejäänud erakondade häältesaak jääks alla 5%.

Tulemuste tõlgedamisel on samas oluline silmas pidada ka seda, et enam kui viiendik vastajatest ei osanud oma eelistust küsitlemise hetkel välja tuua, samas kui valima ei kavatse minna vaid 5%.

Joonis 4. Hääletamine linnavolikogu valimistel, kui need toimuks järgmisel pühapäeval, 2017 (%).

Kui linnavolikogu valimised toimuksid järgmisel pühapäeval, siis Keskerakonna kandidaadi poolt hääletaks kõige tõenäolisemalt enim Lasnamäe (53%) ning kõige harvemini Pirita (18%) ja Nõmme (23%) elanikud. Viimases kahes linnaosas hääletataks samas kõige sagedamini Reformierakonna kandidaatide poolt (vastavalt 26% ja 17%), samas kui kõige väiksem on antud erakonna toetajate osakaal Lasnamäel (6%) ja Haaberstis (7%). Isamaa ja Res Publica Liit on kõige populaarsem Haaberstis ja Kristiines (mõlemad 6%) ning vähim toetajaid on neil Lasnamäel ja kesklinnas (mõlemad 1%). Sotsiaaldemokraatidel on enim toetajaid Kristiines (12%) ja Pirital (11%), samas kui kõige väiksem on toetajaskonna osakaal Lasna- ja Mustamäel (mõlemad 5%). Tallinlaste osakaal, kes ei kavatse valima minna, oli kõige kõrgem Lasnamäel (8%) ja madalaim Kristiine linnaosas (1%). Tallinlased, kes ei osanud küsitluse hetkel öelda,

millise erakonna poolt nad oma hääle annaksid, elavad aga kõige sagedamini Nõmmel (36%) ja harvemini samuti Kristiines (16%).

Vanusegruppide lõikes on Keskerakonna toetajaid keskmisest oluliselt enam 55-aastaste ja vanemate seas ning kõige vähemal määral 16-24- (23%) ja 25-34-aastaste (29%) hulgas. Reformierakond on populaarseim vanusegrupis 25-34 (18%) ning samas madalaima toetajaskonnaga vahemikus 55-64 eluaastat (6%). Sotsiaaldemkraatidele annaks oma hääle sagedaimini nooremad vanusegrupid – 16-24 (12%) ja 25-34 (14%) - ning kõige harvemini 55-64-aastased (2%). Isamaa ja Res Publica Liidu toetajaskond on jällegi keskmisest suurem (4%) tallinlaste seas, kelle vanus jääb vahemikku 45-54 eluaastat.
Valima ei kavatse minna keskmisest sagedamini 55-64-aastased ning 16-24-aastased (mõlemad 8%). Oma eelistust selles osas, millise erakonna esindajat valida, ei olnud küsitluse hetkel aga kõige sagedamini noorimatel, 16-24-aastastel vastajatel (26%).

Selged eelistused erakondliku toetuse osas eristuvad ka **rahvuse põhiselt** – mitte-eestlased eelistavad ülekaalukalt hääletada Keskerakonna kandidaadi poolt (69%), samas kui eestlastest annaks oma hääle neile oluliselt väiksem osakaal (15%). Kõigi teiste erakondade toetajaskond mitte-eestlaste seas jäi küsitluse toimumisel ajal 1-2% piiresse.

Haridustasemete lõikes võib välja tuua, et Keskerakonna poolt annaks oma hääle keskmisest enamal määral kesk- või keskeriharidusega (45%) ning vähemal määral kõrgharidusega (35%) tallinlased. Reformierakonna toetajad kuuluvad aga sagedamini kõrghariduse (15%) ja keskharidusest madalama (14%) kui kesk- või keskeriharidusega vastajate gruppi. Sotsiaaldemokraatliku erakonna toetajaskond on samas kõige sagedamini omandanud kõrghariduse (12%).

Leibkonna netosissetuleku osas saab erisusena välja tuua, et sissetuleku grupis 801 ja rohkem eurot ühe leibkonnaliikme kohta on keskmisest suurem Reformierakonna (23%) ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna (12%) toetajate osakaal ning samas on nende seas vähemal määral Keskerakonna toetajaid (26%). Kindlat erakondlikku eelistust ei omanud aga küsitluse ajal enim tallinlasi, kelle sissetulek ühe pereliikme kohta kuus ulatus kuni 400 euroni.

Soo põhiselt aga erakondlikes eelistustes statistiliselt olulusi erinevusi ei esinenud.

LISA

Ankeet

1. Kuidas on Teie arvates oma ülesannetega tulnud toime Tallinna Linnavolikogu?

1. Väga hästi
2. Pigem hästi kui halvasti
3. Pigem halvasti kui hästi
4. Väga halvasti
5. Ei oska öelda *(Ei loeta ette)*

2. Kuidas on Teie arvates oma ülesannetega tulnud toime Tallinna Linnavalitsus?

1. Väga hästi
2. Pigem hästi kui halvasti
3. Pigem halvasti kui hästi
4. Väga halvasti
5. Ei oska öelda *(Ei loeta ette)*

3. Kuidas on Teie arvates oma ülesannetega tulnud toime teie linnaosa valitsus?

1. Väga hästi
2. Pigem hästi kui halvasti
3. Pigem halvasti kui hästi
4. Väga halvasti
5. Ei oska öelda *(Ei loeta ette)*

4. Ma loen Teile ette isikute nimesid, kes on seotud Tallinna linna juhtimisega. Keda neist isikutest Te teate, kelle tegevusest olete midagi kuulnud? *Lugege ükskhaaval ette ja märkige kõik, keda vastaja teab/kellest on kuulnud.*

Linnavolikogu juhid:
1. Kalev Kallo
2. Lauri Laats

Linnavalitsuse liikmed:
3. Taavi Aas
4. Mihhail Kõlvart
5. Merike Martinson
6. Eha Võrk
7. Arvo Sarapuu
8. Kalle Klandorf

Linnaosade juhid:
9. Marek Jürgenson
10. Raimond Kaljulaid
11. Vadim Belobrovtsev

12. Maria Jufereva
13. Helle Kalda
14. Tõnis Mölder

5. Kuidas on Tallinna linnajuhid, kelle nimed Teile ette loen, tulnud Teie arvates toime linlaste huvide esindamise ja kaitsmisega? *Küsige ainult nende inimeste kohta, keda teati (küsimus 4).*

1. Kalev Kallo
2. Lauri Laats
3. Taavi Aas
4. Mihhail Kõlvart
5. Merike Martinson
6. Eha Võrk
7. Arvo Sarapuu
8. Kalle Klandorf
9. Marek Jürgenson
10. Raimond Kaljulaid
11. Vadim Belobrovtsev
12. Maria Jufereva
13. Helle Kalda
14. Tõnis Mölder

1. Väga hästi
2. Pigem hästi kui halvasti
3. Pigem halvasti kui hästi
4. Väga halvasti
5. Ei oska öelda *(Ei loeta ette)*

6. Kui järgmisel pühapäeval toimuksid linnavolikogu valimised, siis millise erakonna kandidaadi poolt Te kõige tõenäolisemalt hääletaksite? *(Ei loeta ette. Vajadusel selgitage, et kohalike omavalitsuste valimistel saavad osaleda ka mittekodanikud.)*

1. Eesti Keskerakond
2. Vabaerakond
3. Eesti Konservatiivne Rahvaerakond (EKRE)
4. Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
5. Eesti Reformierakond
6. Isamaa ja Res Publica Liit
7. Sotsiaaldemokraatlik Erakond
8. Erakond Eestimaa Rohelised
9. Muu erakond, milline? …….
10. Üksikkandidaadi poolt
11. Ei kavatse valima minna
12. Ei tea, ei oska öelda

TAUSTATUNNUSED

T1. Kui vana Te olete?
_____ aastat

T2. Mis rahvusest Te olete?
1. eestlane
2. venelane
3. muu rahvus _____

T3. Märkige sugu
1. mees
2. naine

T4. Mis haridus Teil on?
1. vähem kui keskharidus
2. kesk- või keskeriharidus
3. kõrgharidus

T5. Milline on viimase poole aasta jooksul olnud Teie leibkonna keskmine netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta kuus? *(Liitke kokku kõik pereliikmete palgad, stipendiumid, toetused, pensionid, muud sissetulekud ja jagage summa pärast maksude mahaarvamist pereliikmete arvuga.)*

1. Kuni 200 EUR
2. 201-400 EUR
3. 401-600 EUR
4. 601-800 EUR
5. 801-1000 EUR
6. 1001-1200 Eur
7. 1201+ EUR
8. Ei oska öelda
9. Keeldub vastamast

T6. Millises Tallinna linnaosas Te elate?

1. Haabersti
2. Kesklinn
3. Kristiine
4. Lasnamäe
5. Mustamäe
6. Nõmme
7. Pirita
8. Põhja-Tallinn